

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Către: Comisia pentru muncă și protecție socială

Comisia pentru buget, finanțe și bănci

Spre știință: Biroul permanent al Camerei Deputaților

AMENDAMENTE

**la Propunerea legislativă privind acordarea unor drepturi persoanelor care au trăit
experiența caselor de copii din România în perioada 1947–1997 (Plx 212/2024; Senat:
L90/2024)**

În temeiul art. 99 alin. (1) din Regulamentul Camerei Deputaților, subsemnații deputați depunem amendamentele de mai jos, însoțite de motivare, de elementele pentru fișa financiară și de forma propusă a legii rezultată în urma admiterii amendamentelor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată; Camera Deputaților este Cameră decizională, potrivit art. 75 alin. (1) din Constituție.

Cuprins: 1. Notă de prezentare; 2. Expunere de motive a amendamentelor; 3. Tabel de amendamente; 4. Elemente pentru fișa financiară; 5. Forma propusă a legii; 6. Lista autorilor amendamentelor.

Data depunerii: _____

1. Notă de prezentare

Amendamentele de mai jos păstrează obiectul inițiativei (măsurile reparatorii pentru persoanele ocrotite, ca minori, în instituțiile statului) și răspund observațiilor din avizele primite:

- Consiliul Legislativ (aviz favorabil cu observații, nr. 56/17.01.2024): obiect și beneficiari definiți clar, trimiteri complete la acte normative, terminologie unitară, quantum determinabil, eliminarea normei care afectează autonomia universitară, integrarea scutirii de taxă de timbru în OUG nr. 80/2013, termene și emitenți corecți ai ordinelor.
- Consiliul Economic și Social (aviz nefavorabil, ședința din 17.01.2024): imposibilitatea estimării numărului de beneficiari și enumerarea incompletă a instituțiilor; faptul că instituțiile de tip vechi au funcționat în aceleași condiții și după 1997.
- Consiliul Fiscal (adresa nr. 6/26.01.2024): lipsa fișei financiare prevăzute la art. 15 din Legea nr. 500/2002 și a declarației privind compatibilitatea cu strategia fiscal-bugetară (art. 15 alin. (1) din Legea nr. 69/2010).
- Comisia juridică, de disciplină și imunități (aviz negativ, 02.10.2024), care a respins inițiativa „în forma transmisă”.

Toate amendamentele se încadrează în obiectul inițiativei dezbătute de Senat, pentru respectarea principiului bicameralismului. Textul propus integrează trei soluții de compromis: pragul minim de 3 ani de internare (art. 3), quantumul diferențiat după durata internării – 1 ISR pentru 3–10 ani și 2,2 ISR pentru peste 10 ani – și aplicarea eşalonată în primul an (art. 4). Amendamentul nr. 1 extinde perioada de referință până la 31 decembrie 2004, ultima zi înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 272/2004, pentru a acoperi și copiii ocrotiți în instituțiile de tip vechi care au funcționat în aceleași condiții și după 1997, astfel cum arată avizul CES.

Denumirea ministerului a fost actualizată la titulatura în vigoare: Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale. Actele normative istorice sunt citate cu titlul complet și elementele de publicare, inclusiv HCM nr. 809/1954, astfel cum a solicitat Consiliul Legislativ (pct. 9).

2. Expunere de motive a amendamentelor

(structurată potrivit art. 31 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată)

1. Motivul amendamentelor

Propunerea legislativă Plx 212/2024 urmărește un obiectiv legitim și larg susținut: recunoașterea de către stat a condițiilor în care au crescut copiii ocrotiți în instituțiile statului în perioada comunistă și în primii ani de după 1990. Inițiativa a fost respinsă de Senat la 18 martie 2024 și se află la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, unde a primit avize favorabile de la Comisia pentru drepturile omului, Comisia pentru sănătate și familie, Comisia pentru egalitatea de șanse și Comisia pentru învățământ, și aviz negativ de la Comisia juridică.

Blocajul are trei cauze, la care amendamentele răspund direct:

- Consiliul Legislativ a constatat că obiectul și destinatarii normei nu sunt determinați, că lipsesc trimiteri complete la actele normative și că unele soluții (reducerea taxelor universitare) afectează autonomia universitară.
- Consiliul Economic și Social a constatat că numărul beneficiarilor nu poate fi estimat (între 1 și 2 milioane de persoane au trecut prin sistem) și că enumerarea instituțiilor este incompletă.
- Consiliul Fiscal nu s-a putut pronunța, în lipsa fișei financiare prevăzute la art. 15 din Legea nr. 500/2002.

2. Soluțiile propuse

- Beneficiarii sunt definiți precis: persoanele internate, în calitate de minori, în instituțiile de ocrotire enumerate exhaustiv, pe o durată cumulată de cel puțin 3 ani, cu cetățenie română la data cererii.
- Perioada de referință se extinde până la 31 decembrie 2004, ultima zi înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 272/2004, întrucât CES arată că instituțiile de tip vechi au funcționat în aceleași condiții și după 1997.
- Actele doveditoare sunt enumerate expres, iar instituțiile care dețin arhivele au obligația să elibereze gratuit adeverințele în 30 de zile.
- Facilitățile fiscale locale și reducerea taxelor universitare se elimină, fiind înlocuite printr-o singură prestație, transparentă, plătită de la bugetul de stat.
- Cuantumul indemnizației devine determinat, raportat la ISR, diferențiat după durata internării și aplicat eșalonat în primul an.

Textul propus integrează trei soluții de compromis:

- quantum diferențiat după durata internării: 1 ISR pentru 3–10 ani și 2,2 ISR pentru peste 10 ani (art. 4 alin. (1)).
- aplicare eșalonată: 1,5 ISR în primele 12 luni pentru beneficiarii cu peste 10 ani de internare (art. 4 alin. (1')).
- prag minim de 3 ani de internare cumulată (art. 3 alin. (1) lit. b)), care include și copiii ocrotiți în leagăne în primii ani de viață.

Textul final propus pentru art. 3 alin. (1) lit. b) este: „b) durata cumulată a internării este de cel puțin 3 ani;”.

Textul final propus pentru art. 4 este următorul:

„Art. 4. – (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul, pe perioada vieții, la o indemnizație reparatorie lunară, stabilită în funcție de durata cumulată a internării, raportată la indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă (ISR) în vigoare, după cum urmează:

a) 1 ISR, pentru o durată cumulată a internării de cel puțin 3 ani și de cel mult 10 ani;

b) 2,2 ISR, pentru o durată cumulată a internării de peste 10 ani.

(1^a) Prin derogare de la alin. (1) lit. b), în primele 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul indemnizației reparatorii pentru beneficiarii prevăzuți la alin. (1) lit. b) este de 1,5 ISR. Începând cu luna a 13-a, indemnizația se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (1) lit. b).

(2) Indemnizația reparatorie se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost comunicată decizia de acordare prevăzută la art. 8 alin. (3).

(3) Indemnizația reparatorie nu este supusă impozitului pe venit și contribuțiilor sociale obligatorii, nu se ia în calcul la stabilirea venitului pentru acordarea altor drepturi de asistență socială și se cumulează cu orice categorie de pensie, indemnizație sau venit.

(4) Indemnizația reparatorie se stabilește și se plătește de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București.”

Diferențierea după durata internării este un criteriu obiectiv, proporțional și ușor de dovedit, care reflectă durata expunerii la condițiile din instituții și nu creează discriminare între beneficiari aflați în situații comparabile. Nivelul maxim de 2,2 ISR (1.452 lei/lună în 2026) compensează eliminarea scutirilor de taxe locale și a reducerii taxelor universitare. Aplicarea eșalonată în primele 12 luni permite includerea graduală a cheltuielii în bugetul de stat.

3. Impactul social

Măsura recunoaște public responsabilitatea statului, sprijină material persoane care, în majoritate, au intrat în viața adultă fără rețea familială, cu educație întreruptă și cu probleme de sănătate, și le facilitează accesul la psihoterapie și consiliere psihologică clinică. Prezența reprezentanților beneficiarilor în comisiile de acordare crește încrederea în procedură.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

În scenariul mediu (130.000 de beneficiari, dintre care 90.000 cu 3–10 ani de internare și 40.000 cu peste 10 ani), costul indemnizației este estimat la circa 1.188 milioane lei în primul an și circa 1.410 milioane lei/an ulterior, la care se adaugă circa 117 milioane lei/an pentru psihoterapie. Costul scade în timp, pe măsura reducerii numărului de beneficiari. Amendamentele nu diminuează veniturile bugetare, astfel încât nu este incident art. 21 din Legea nr. 69/2010. Finanțarea se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, începând cu 1 ianuarie a anului următor publicării legii. Estimările sunt ale autorului și vor fi actualizate cu datele ANPDCA, ANPIS și ale Arhivelor Naționale (anexa – elemente pentru fișa financiară).

5. Impactul asupra sistemului juridic și compatibilitatea cu dreptul UE

Amendamentele corelează inițiativa cu Codul civil (renunțarea la noțiunea de „daune morale”), cu Legea nr. 199/2023 a învățământului superior (eliminarea art. 6) și cu OUG nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru (integrarea scutirii în actul de bază). Soluțiile sunt compatibile cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (art. 24 – drepturile copilului, art. 34 – securitate socială și asistență socială) și cu Pilonul european al drepturilor sociale. Toate amendamentele se încadrează în obiectul inițiativei dezbătute de Senat, cu respectarea principiului bicameralismului.

6. Evaluarea preliminară a impactului asupra drepturilor fundamentale

Potrivit art. 7 alin. (3^a) din Legea nr. 24/2000, semnalat de Consiliul Legislativ: măsurile consolidează dreptul la un nivel de trai decent (art. 47 din Constituție), protecția socială (art. 49) și dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34); nu restrâng niciun drept sau libertate fundamentală; criteriile de acordare sunt obiective și nediscriminatorii (art. 16).

7. Consultări

Se propune consultarea ANPDCA, ANPIS, a Arhivelor Naționale, a direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, a organizațiilor neguvernamentale din domeniul protecției copilului și a asociațiilor persoanelor care au fost ocrotite în instituții, precum și solicitarea opiniei Consiliului Fiscal pe baza fișei financiare anexate.

Autorii amendamentelor: conform listei de la pct. 6.

3. Tabel de amendamente

Articolele sunt indicate potrivit numerotării din forma inițiatorului; forma propusă a legii, cu numerotarea refăcută și trimiterile interne corelate, este redată la pct. 5.

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
1	Titlul legii	Lege privind acordarea unor drepturi persoanelor care au trăit experiența caselor de copii din România în perioada 1947-1997	Lege privind acordarea unor măsuri reparatorii persoanelor care, în calitate de minori, au fost ocrotite în instituții de ocrotire ale statului în perioada 1947–2004	Consiliul Legislativ (pct. 7) arată că titlul și conținutul sunt echivoce și nu permit identificarea relațiilor sociale reglementate. Noul titlu precizează beneficiarii (minorii ocrotiți, nu personalul) și natura măsurilor. CES arată că instituțiile de tip vechi (circa 80 de leagăne, peste 400 de case de copii și 34 de cămine-spital în 1997) au funcționat în aceleași condiții până spre sfârșitul anilor 2000. Data de 31.12.2004 corespunde intrării în vigoare a Legii nr. 272/2004 (1 ianuarie 2005).
2	Art. 1	Prezenta lege reglementează măsurile reparatorii acordate persoanelor care au trăit experiența caselor de copii în perioada 1947-1997, în considerarea consecințelor negative suferite pe plan psihologic, emoțional, social și educațional.	Art. 1. – Prezenta lege reglementează măsurile reparatorii acordate de statul român persoanelor care, în perioada 1947–2004, au fost, în calitate de minori, ocrotite în instituțiile de ocrotire prevăzute la art. 2 lit. a).	Consiliul Legislativ (pct. 8): expresia „în considerarea consecințelor negative...” este inutilă, nefiind dezvoltată, și creează lipsă de unitate terminologică cu „daune morale”. Obiectul reglementării devine determinat.
3	Art. 2 – partea introductivă și lit. a)	În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles: a) Case de copii - instituții de ocrotire organizate și administrate de statul român, precum leagănele, orfelinate, centrele de primire a minorilor, instituții speciale de învățământ [...] precum și de alte acte normative.	Art. 2. – În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarele semnificații: a) instituții de ocrotire – instituțiile organizate și administrate de stat în care minorii au fost internați în baza unei măsuri de ocrotire dispuse de autoritățile competente, respectiv: 1. instituțiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 3/1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori, publicată în Buletinul Oficial nr. 28 din 28 martie 1970: leagăne pentru copii, case de copii pentru preșcolari și școlari, grădinițe, școli generale și licee pentru deficienți	Consiliul Legislativ (pct. 9): uzanța normativă cere formula „expresiile de mai jos au următoarele semnificații”, definițiile încep cu literă mică, actele normative se citează cu titlul complet (art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000), iar sintagma „precum și de alte acte normative” afectează predictibilitatea normei. CES: au lipsit secțiile de neuropsihiatrie infantilă, secțiile de distrofici, secțiile de pediatrie și căminele-spital. Enumerarea exhaustivă face posibilă estimarea bugetară.

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
			recuperabili, școli profesionale și licee de specialitate pentru deficienți recuperabili, cămine-școală și cămine-atelier pentru deficienți parțial recuperabili, cămine pentru deficienți nerecuperabili; 2. instituțiile de ocrotire organizate în baza art. 104 din Codul familiei, adoptat prin Legea nr. 4/1953, publicat în Buletinul Oficial nr. 1 din 4 ianuarie 1954 și republicat în Buletinul Oficial nr. 13 din 18 aprilie 1956, și a Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 809 din 4 iunie 1954 cu privire la ocrotirea copiilor rămași fără părinți sau lipsiți de posibilitatea de a fi crescuți în familie, publicată în Colecția de hotărâri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 32 din 9 iunie 1954; 3. instituțiile organizate în baza Decretului-lege nr. 138/1990 privind îmbunătățirea condițiilor pentru ocrotirea, educarea, școlarizarea și pregătirea profesională a copiilor și tinerilor cu deficiențe fizice sau intelectuale și a minorilor inadaptați, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 12 mai 1990; 4. centrele de primire a minorilor, cămine-spital pentru minori, secțiile de neuropsihiatrie infantilă și secțiile pentru copii distrofici, în care minorii au fost internați pe termen lung ca urmare a abandonului; 5. centrele de plasament și celelalte servicii rezidențiale organizate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997, până la 31 decembrie 2004.	
4	Art. 2 lit. b)	b) Daune morale - durerile fizice și suferințele psihice injust cauzate persoanelor care au trăit experiența caselor de copii [...]	Se elimină.	Consiliul Legislativ (pct. 9): definiția este neclară și necorelată cu Codul civil (art. 1349, 1381, 1388, 1389, 1391), unde repararea prejudiciului se face prin acțiune în justiție. Legea instituie o măsură

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
				reparatorie de solidaritate, nu o despăgubire civilă, ceea ce evită și riscul de litigii privind cuantumul.
5	Art. 2 lit. c) și d)	c) Indemnizația lunară în sumă fixă [...] ca mijloc patrimonial de reparare a daunelor morale suferite de către aceștia; d) Măsuri reparatorii - ansamblul mijloacelor patrimoniale și nepatrimoniale [...] în scopul atenuării sau alinării daunelor morale [...]	b) măsuri reparatorii – ansamblul drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale acordate de stat, în semn de recunoaștere a condițiilor în care beneficiarii au fost ocrotiți ca minori, constând în indemnizația prevăzută la art. 4 și serviciile prevăzute la art. 5; c) indemnizație reparatorie – suma de bani acordată lunar, de la bugetul de stat, beneficiarilor prevăzuți la art. 3, în condițiile art. 4.	Unitate terminologică și stil normativ (Consiliul Legislativ, pct. 8, 9 și 11). Se renunță la sintagmele „atenuării sau alinării daunelor morale”, apreciate ca improprii stilului normativ.
6	Art. 3	Beneficiază de prezenta lege cetățenii români care au trăit în case de copii pe teritoriul României, în perioada 1947-1997.	Art. 3. – (1) Beneficiază de prevederile prezentei legi persoanele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: a) au fost internate, în calitate de minori, într-una sau mai multe instituții de ocrotire prevăzute la art. 2 lit. a), în perioada 1947–2004; b) durata cumulată a internării este de cel puțin 3 ani; c) au cetățenia română la data depunerii cererii, indiferent de domiciliu sau reședință. (2) Nu beneficiază de prevederile prezentei legi persoanele care au locuit în instituțiile de ocrotire în calitate de personal angajat ori de membri de familie ai acestuia. (3) Durata prevăzută la alin. (1) lit. b) se calculează prin însumarea tuturor perioadelor de internare, inclusiv în instituții diferite.	Consiliul Legislativ (pct. 7 și 10): nu se înțelege dacă sunt vizați minorii internați sau și personalul, și nici situația cetățeniei (la data internării sau la data cererii; persoanele cu domiciliul în străinătate). Condiția duratei minime cumulate răspunde avizului CES privind imposibilitatea estimării numărului de beneficiari (1–2 milioane de persoane au trecut prin sistem): concentrează sprijinul asupra celor care au crescut efectiv în instituții și reduce impactul bugetar. Pragul de 3 ani include și persoanele internate în primii ani de viață (leagăne), perioadă cu cele mai grave efecte asupra dezvoltării, fără a extinde nelimitat sfera beneficiarilor.
7	Art. 4 alin. (1)	(1) În scopul atenuării daunelor morale suferite, beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul, pe perioada vieții, la o indemnizație lunară în sumă fixă în cuantum de 10% din câștigul salarial mediu brut utilizat la	Art. 4. – (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul, pe perioada vieții, la o indemnizație reparatorie lunară, stabilită în funcție de durata cumulată a internării, raportată la indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă (ISR) în	Consiliul Legislativ (pct. 11): nu se precizează anul câștigului salarial mediu brut, dacă indemnizația se indexează, dacă este imposibilă, dacă se ia în calcul la alte drepturi și dacă se cumulează cu pensiile;

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
		fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.	vigoare, după cum urmează: a) 1 ISR, pentru o durată cumulată a internării de cel puțin 3 ani și de cel mult 10 ani; b) 2,2 ISR, pentru o durată cumulată a internării de peste 10 ani. (1^a) Prin derogare de la alin. (1) lit. b), în primele 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul indemnizației reparatorii pentru beneficiarii prevăzuți la alin. (1) lit. b) este de 1,5 ISR. Începând cu luna a 13-a, indemnizația se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (1) lit. b). (2) Indemnizația reparatorie se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost comunicată decizia de acordare prevăzută la art. 8 alin. (3). (3) Indemnizația reparatorie nu este supusă impozitului pe venit și contribuțiilor sociale obligatorii, nu se ia în calcul la stabilirea venitului pentru acordarea altor drepturi de asistență socială și se cumulează cu orice categorie de pensie, indemnizație sau venit.	recomandă un termen expres de plată. Raportarea la ISR face cuantumul determinat, predictibil și actualizat automat odată cu ISR. Cuantumul diferențiat (1 ISR = 660 lei, respectiv 2,2 ISR = 1.452 lei/lună în 2026) reflectă proporțional durata expunerii la condițiile din instituții, criteriu obiectiv și ușor de dovedit. Nivelul maxim de 2,2 ISR compensează eliminarea scutirii de impozite și taxe locale (art. 4 alin. (3)) și a reducerii taxelor universitare (art. 6): sprijinul se concentrează într-o singură prestație, transparentă, plătită de la bugetul de stat, fără diminuarea veniturilor bugetelor locale. Nivelul de bază este apropiat de cuantumul inițial (10% din câștigul salarial mediu brut, adică 757 lei în 2024). Aplicarea eșalonată (1,5 ISR în primele 12 luni pentru lit. b) permite includerea graduală a cheltuielii în bugetul de stat, în acord cu art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 69/2010, și dă timp agențiilor să soluționeze valul inițial de cereri.
8	Art. 4 alin. (2)	(2) Indemnizația lunară în sumă fixă se calculează și se plătește de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială [...]	(4) Indemnizația reparatorie se stabilește și se plătește de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București.	Consiliul Legislativ (pct. 11): actualizarea titlaturii instituțiilor și scrierea cu literă mică a denumirilor generice.
9	Art. 4 alin. (3)	(3) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 sunt scutiți de la plata taxelor și impozitelor locale prevăzute în art. 454 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal [...]	Se elimină.	Consiliul Legislativ (pct. 11) arată că scutirea trebuie introdusă în Codul fiscal (art. 456, 464, 469, 476, 485, 487). Scutirea diminuează veniturile bugetelor locale și ar impune, potrivit art. 21 din Legea nr. 69/2010, măsuri compensatorii și avizul Ministerului Finanțelor. Eliminarea simplifică fișa financiară și deblocarea inițiativei; scutirea poate

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
				face obiectul unei inițiative separate de modificare a Codului fiscal.
10	Art. 5	(1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul la participarea gratuită la ședințe de psihoterapie și/sau consiliere psihologică clinică. (2) Serviciile terapeutice sunt decontate, în limita a 300 lei/lună/beneficiar [...] (3) Procedura de decontare [...] se reglementează prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale.	Art. 5. – (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul la ședințe de psihoterapie și/sau consiliere psihologică clinică, furnizate de specialiști atestați de Colegiul Psihologilor din România, decontate în limita sumei de 300 lei/lună/beneficiar. (2) Sumele prevăzute la alin. (1) se decontează din bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București. (3) Procedura de decontare și condițiile de acordare se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.	Consiliul Legislativ (pct. 12 și 16): lipsă de corelare între „participare gratuită” și „decontare în limita a 300 lei”; terminologie unitară („ședințe de psihoterapie și/sau consiliere psihologică clinică”); precizarea bugetului din care se face decontarea; termenul pentru ordin se prevede în articolul care îl reglementează; ordinele sunt emise de ministru, nu de minister (art. 57 alin. (1) din OUG nr. 57/2019).
11	Art. 6	Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul la o reducere de 50% pentru taxele percepute în vederea înmatriculării în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat [...]	Se elimină.	Consiliul Legislativ (pct. 13): norma este susceptibilă să afecteze autonomia universitară garantată de art. 32 alin. (6) din Constituție și de art. 9 și 11 din Legea învățământului superior nr. 199/2023. Eliminarea înlătură și riscul de neconstituționalitate.
12	Art. 7 alin. (1), (2) și (3)	(1) În scopul obținerii indemnizației lunare în sumă fixă, beneficiarii prevăzuți la art. 3 transmit o cerere către Agenția Județeană de Plăți [...] (2) În cazul beneficiarilor prevăzuți la art. 3 care nu au domiciliul sau reședința pe teritoriul României, aceștia transmit cererile către Agenția de Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București.	(1) În vederea acordării indemnizației reparatorii prevăzute la art. 4 alin. (1), persoanele prevăzute la art. 3 depun o cerere la agenția județeană pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, în a cărei rază au domiciliul sau reședința. Cererea se poate depune și prin mijloace electronice. (2) Persoanele prevăzute la art. 3 care nu au domiciliul sau reședința pe teritoriul României depun cererea la Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București.	Consiliul Legislativ (pct. 14): trimiterea precisă la art. 4 alin. (1); expresia „anexează înscrisuri care să ateste...” este prea generală și trebuie prevăzute expres înscrisurile. Termenul obligatoriu de 30 de zile previne blocarea cererilor la nivelul arhivelor. La alin. (2): unitate terminologică (persoanele devin beneficiari după admiterea cererii) și denumirea corectă a instituției.

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
		(3) [...] anexează înscrisuri care să ateste faptul că aceștia au fost înmatriculați în case de copii, în perioada 1947-1997. În lipsa înscrisurilor, dovada se poate face prin orice alt mijloc de probă prevăzut de lege.	(3) Cererea este însoțită de unul sau mai multe dintre următoarele înscrisuri, din care rezultă instituția și perioada internării: a) decizia comisiei pentru ocrotirea minorilor, hotărârea autorității tutelare sau hotărârea judecătorească de instituire ori de încetare a măsurii; b) adeverința eliberată de direcția generală de asistență socială și protecția copilului care deține arhiva instituției de ocrotire; c) adeverința eliberată de Arhivele Naționale sau de instituția care deține arhiva instituției de ocrotire; d) foaia matricolă, certificatul de studii sau alte înscrisuri oficiale emise de instituția de ocrotire ori de unitatea de învățământ aferentă. (4) În lipsa înscrisurilor prevăzute la alin. (3), dovada se poate face cu declarațiile a cel puțin doi martori, date în fața comisiei prevăzute la art. 8, coroborate cu alte elemente de fapt. (5) Instituțiile prevăzute la alin. (3) lit. b) și c) eliberează gratuit adeverința în termen de 30 de zile de la solicitare.	
13	Art. 8 alin. (1), (2) și (5)	(1) În vederea stabilirii și acordării drepturilor solicitate [...] se constituie o comisie formată din 5 membri. (2) Procedura de desemnare a membrilor comisiilor prevăzute la alin. (1) [...] (5) Contestațiile formulate sunt scutite de taxa judiciară de timbru.	(1) În vederea stabilirii și acordării indemnizației reparatorii, la nivelul fiecărei agenții județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, se constituie câte o comisie formată din 5 membri, dintre care un reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecția copilului și un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor care au fost ocrotite în instituții. (2) Procedura de desemnare a membrilor comisiilor	Consiliul Legislativ (pct. 15): unitate terminologică, corelarea „comisiilor” cu „se constituie câte o comisie”; scutirea de taxă de timbru se reglementează în OUG nr. 80/2013 pentru evitarea atomizării legislației (art. 14 alin. (1) din Legea nr. 24/2000). Prezența reprezentanților beneficiarilor crește încrederea în procedură.

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
			prevăzute la alin. (1), precum și organizarea și funcționarea acestora se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. (5) Se elimină și se introduce Art. 10 (vezi mai jos).	
14	Art. 8 alin. (3) și (4)	(3) În termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, comisia comunică persoanei solicitante decizia motivată de acordare sau de respingere a dreptului la indemnizația lunară în sumă fixă. (4) Împotriva deciziei de respingere, persoana interesată poate formula contestație, în termen de 60 de zile de la data comunicării, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.	(3) În termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, comisia comunică persoanei solicitante decizia motivată de acordare sau de respingere a dreptului la indemnizația reparatorie. Decizia de acordare cuprinde durata cumulată a internării și cuantumul stabilit potrivit art. 4 alin. (1). (4) Împotriva deciziei de respingere sau a deciziei privind cuantumul indemnizației, persoana interesată poate formula contestație, în termen de 60 de zile de la data comunicării, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.	Unitate terminologică (Consiliul Legislativ, pct. 8 și 15). Corelare cu cuantumul diferențiat din art. 4 alin. (1): decizia trebuie să stabilească durata cumulată a internării, de care depinde cuantumul, iar această stabilire poate fi contestată.
15	Art. 9	(1) Finanțarea măsurilor prevăzute la art. 4 și 5 se suportă din bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale [...] (2) În termen de 3 luni [...] Guvernul aprobă, prin hotărâre, normele metodologice [...] (3) În termen de 6 luni [...] Ministerul Educației emite ordinul de ministru prevăzut la art. 6. (4) În termen de 6 luni [...] Ministerul Muncii și Protecției Sociale emite ordinele de ministru [...]	Art. 9. – (1) Finanțarea măsurilor prevăzute la art. 4 și 5 se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație. (2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă, prin hotărâre, normele metodologice de aplicare a prezentei legi. (3) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială publică anual, pe pagina proprie de internet, numărul beneficiarilor și sumele plătite în temeiul prezentei legi. (4) Se elimină.	Consiliul Legislativ (pct. 16): alin. (3) și (4) sunt greșite (ministerul nu emite ordine) și se elimină, termenele fiind mutate la art. 5 și 8; alin. (3) devine inutil prin eliminarea art. 6. Raportarea anuală răspunde exigențelor de transparență și control bugetar (Consiliul Fiscal).
16	Art. 10 (nou)	—	Art. 10. – La articolul 29 alineatul (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare	Consiliul Legislativ (pct. 15): integrarea scutirii în actul normativ de bază în materie. Litera exactă se

Nr. crt.	Text inițiativă (art./alin.)	Text inițial	Text propus (autor amendament)	Motivare
			de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, după ultima literă se introduce o nouă literă, cu următorul cuprins: „... acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac, privind indemnizația reparatorie acordată în temeiul Legii nr. .../... privind acordarea unor măsuri reparatorii persoanelor care, în calitate de minori, au fost ocrotite în instituții de ocrotire ale statului în perioada 1947–2004.”	stabilește cu Consiliul Legislativ, în funcție de forma în vigoare a art. 29 alin. (1).
17	Art. 11 (nou)	—	Art. 11. – Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie a anului următor publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.	Permite includerea cheltuielilor în legea bugetului de stat și elaborarea normelor metodologice înainte de începerea plăților (art. 15 din Legea nr. 500/2002; Legea nr. 69/2010).
18	Formula de adoptare	Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.	Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.	Potrivit avizului Consiliului Legislativ (pct. 2), propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție. Formula de adoptare trebuie, în consecință, să facă trimitere la art. 76 alin. (1) (majoritatea pentru legile organice), nu la art. 76 alin. (2).

4. Elemente pentru fișa financiară

Consiliul Fiscal nu s-a putut pronunța în 2024, în lipsa fișei financiare (adresa nr. 6/26.01.2024). Elementele de mai jos stau la baza fișei financiare prevăzute la art. 15 din Legea nr. 500/2002 și la art. 15 din Legea nr. 69/2010; ipotezele vor fi actualizate cu datele ANPDCA, ANPIS și ale Arhivelor Naționale.

Scenariu (beneficiari eligibili, în viață, cu minimum 3 ani de internare)	Beneficiari	Cost indemnizație – text de bază, de la anul 2 (medie ~904 lei/lună)	Cost psihoterapie (25% utilizare, 300 lei/lună)
Prudent	65.000	~705 mil. lei/an	~58 mil. lei/an
Mediu	130.000	~1.410 mil. lei/an	~117 mil. lei/an
Maximal	260.000	~2.820 mil. lei/an	~234 mil. lei/an

Observații: costul scade în timp, pe măsura reducerii numărului de beneficiari; eliminarea scutirilor de taxe locale (art. 4 alin. (3)) și a reducerii taxelor universitare (art. 6) elimină impactul asupra veniturilor bugetare, astfel încât nu mai este necesară procedura prevăzută la art. 21 din Legea nr. 69/2010. Cifrele sunt estimări ale autorilor amendamentelor, pe baza ipotezelor de mai sus, și vor fi actualizate de Guvern în punctul de vedere prevăzut la art. 111 din Constituție.

5. Forma propusă a legii, după admiterea amendamentelor

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind acordarea unor măsuri reparatorii persoanelor care, în calitate de minori, au fost ocrotite în instituții de ocrotire ale statului în perioada 1947–2004

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. – Prezenta lege reglementează măsurile reparatorii acordate de statul român persoanelor care, în perioada 1947–2004, au fost, în calitate de minori, ocrotite în instituțiile de ocrotire prevăzute la art. 2 lit. a).

Art. 2. – În sensul prezentei legi, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) instituții de ocrotire – instituțiile organizate și administrate de stat în care minorii au fost internați în baza unei măsuri de ocrotire dispuse de autoritățile competente, respectiv:

1. instituțiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 3/1970 privind regimul ocrotirii unor categorii de minori, publicată în Buletinul Oficial nr. 28 din 28 martie 1970: leagăne pentru copii, case de copii pentru preșcolari și școlari, grădinițe, școli generale și licee pentru deficienți recuperabili, școli profesionale și licee de specialitate pentru deficienți recuperabili, cămine-școală și cămine-atelier pentru deficienți parțial recuperabili, cămine pentru deficienți nerecuperabili;

2. instituțiile de ocrotire organizate în baza art. 104 din Codul familiei, adoptat prin Legea nr. 4/1953, publicat în Buletinul Oficial nr. 1 din 4 ianuarie 1954 și republicat în Buletinul Oficial nr. 13 din 18 aprilie 1956, și a Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 809 din 4 iunie 1954 cu privire la ocrotirea copiilor rămași fără părinți sau lipsiți de posibilitatea de a fi crescuți în familie, publicată în Colecția de hotărâri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 32 din 9 iunie 1954;

3. instituțiile organizate în baza Decretului-lege nr. 138/1990 privind îmbunătățirea condițiilor pentru ocrotirea, educarea, școlarizarea și pregătirea profesională a copiilor și tinerilor cu deficiențe fizice sau intelectuale și a minorilor inadaptați, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 12 mai 1990;

4. centrele de primire a minorilor, căminele-spital pentru minori, secțiile de neuropsihiatrie infantilă și secțiile pentru copii distrofici, în care minorii au fost internați pe termen lung ca urmare a abandonului;

5. centrele de plasament și celelalte servicii rezidențiale organizate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 12 iunie 1997, până la 31 decembrie 2004;

b) măsuri reparatorii – ansamblul drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale acordate de stat, în semn de recunoaștere a condițiilor în care beneficiarii au fost ocrotiți ca minori, constând în indemnizația prevăzută la art. 4 și serviciile prevăzute la art. 5;

c) indemnizație reparatorie – suma de bani acordată lunar, de la bugetul de stat, beneficiarilor prevăzuți la art. 3, în condițiile art. 4.

Art. 3. – (1) Beneficiază de prevederile prezentei legi persoanele care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au fost internate, în calitate de minori, într-una sau mai multe instituții de ocrotire prevăzute la art. 2 lit. a), în perioada 1947–2004;
- b) durata cumulată a internării este de cel puțin 3 ani;
- c) au cetățenia română la data depunerii cererii, indiferent de domiciliu sau reședință.

(2) Nu beneficiază de prevederile prezentei legi persoanele care au locuit în instituțiile de ocrotire în calitate de personal angajat ori de membri de familie ai acestuia.

(3) Durata prevăzută la alin. (1) lit. b) se calculează prin însumarea tuturor perioadelor de internare, inclusiv în instituții diferite.

Art. 4. – (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul, pe perioada vieții, la o indemnizație reparatorie lunară, stabilită în funcție de durata cumulată a internării, raportată la indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă (ISR) în vigoare, după cum urmează:

- a) 1 ISR, pentru o durată cumulată a internării de cel puțin 3 ani și de cel mult 10 ani;
- b) 2,2 ISR, pentru o durată cumulată a internării de peste 10 ani.

(1^a) Prin derogare de la alin. (1) lit. b), în primele 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cuantumul indemnizației reparatorii pentru beneficiarii prevăzuți la alin. (1) lit. b) este de 1,5 ISR. Începând cu luna a 13-a, indemnizația se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (1) lit. b).

(2) Indemnizația reparatorie se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost comunicată decizia de acordare prevăzută la art. 7 alin. (3).

(3) Indemnizația reparatorie nu este supusă impozitului pe venit și contribuțiilor sociale obligatorii, nu se ia în calcul la stabilirea venitului pentru acordarea altor drepturi de asistență socială și se cumulează cu orice categorie de pensie, indemnizație sau venit.

(4) Indemnizația reparatorie se stabilește și se plătește de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București.

Art. 5. – (1) Beneficiarii prevăzuți la art. 3 au dreptul la ședințe de psihoterapie și/sau consiliere psihologică clinică, furnizate de specialiști atestați de Colegiul Psihologilor din România, decontate în limita sumei de 300 lei/lună/beneficiar.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se decontează din bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București.

(3) Procedura de decontare și condițiile de acordare se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 6. – (1) În vederea acordării indemnizației reparatorii prevăzute la art. 4 alin. (1), persoanele prevăzute la art. 3 depun o cerere la agenția județeană pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, în a cărei rază au domiciliul sau reședința. Cererea se poate depune și prin mijloace electronice.

(2) Persoanele prevăzute la art. 3 care nu au domiciliul sau reședința pe teritoriul României depun cererea la Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București.

(3) Cererea este însoțită de unul sau mai multe dintre următoarele înscrisuri, din care rezultă instituția și perioada internării:

a) decizia comisiei pentru ocrotirea minorilor, hotărârea autorității tutelare sau hotărârea judecătorească de instituire ori de încetare a măsurii;

b) adeverința eliberată de direcția generală de asistență socială și protecția copilului care deține arhiva instituției de ocrotire;

c) adeverința eliberată de Arhivele Naționale sau de instituția care deține arhiva instituției de ocrotire;

d) foaia matricolă, certificatul de studii sau alte înscrisuri oficiale emise de instituția de ocrotire ori de unitatea de învățământ aferentă.

(4) În lipsa înscrisurilor prevăzute la alin. (3), dovada se poate face cu declarațiile a cel puțin doi martori, date în fața comisiei prevăzute la art. 7, coroborate cu alte elemente de fapt.

(5) Instituțiile prevăzute la alin. (3) lit. b) și c) eliberează gratuit adeverința în termen de 30 de zile de la solicitare.

Art. 7. – (1) În vederea stabilirii și acordării indemnizației reparatorii, la nivelul fiecărei agenții județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, se constituie câte o comisie formată din 5 membri, dintre care un reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecția copilului și un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor care au fost ocrotite în instituții.

(2) Procedura de desemnare a membrilor comisiilor prevăzute la alin. (1), precum și organizarea și funcționarea acestora se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) În termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, comisia comunică persoanei solicitante decizia motivată de acordare sau de respingere a dreptului la indemnizația reparatorie. Decizia de acordare cuprinde durata cumulată a internării și cuantumul stabilit potrivit art. 4 alin. (1).

(4) Împotriva deciziei de respingere sau a deciziei privind cuantumul indemnizației, persoana interesată poate formula contestație, în termen de 60 de zile de la data comunicării, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. – (1) Finanțarea măsurilor prevăzute la art. 4 și 5 se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație.

(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul aprobă, prin hotărâre, normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială publică anual, pe pagina proprie de internet, numărul beneficiarilor și sumele plătite în temeiul prezentei legi.

Art. 9. – La articolul 29 alineatul (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, după ultima literă se introduce o nouă literă, cu următorul cuprins:

„... acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac, privind indemnizația reparatorie acordată în temeiul Legii nr. .../... privind acordarea unor măsuri reparatorii persoanelor care, în calitate de minori, au fost ocrotite în instituții de ocrotire ale statului în perioada 1947–2004.”

Art. 10. – Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie a anului următor publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE SENATULUI

Notă: numerotarea articolelor a fost refăcută ca urmare a eliminării art. 6 din forma inițiatorului (art. 7–11 devin art. 6–10), iar trimiterile interne au fost corelate. Litera din art. 29 alin. (1) din OUG nr. 80/2013 se stabilește la redactarea finală, în funcție de forma în vigoare a actului.

6. Lista autorilor amendamentelor

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			